

NOORTE KOTKASTE ERIKATSETE NÕUDED

I. ÜLDOSA

1. Noorte Kotkaste erikatsete õpetamine võib olenevalt erialast toimuda individuaalselt või rohkemate kandidaatide osavõtul.
2. Erikatsed nõuavad vastava eriala asjatundja õpetamist ja juhendamist.
3. Eriala valik on iga poisi isiklik initsiatiiv ja soov.
4. Õppimisvõimalusi tutvustab liikmele rühma- või salgapealik.
5. Individuaalõpe toimub vastava eriala asjatundja juhendamisel, kes aitab ja kontrollib poisi edukust teadmiste ja kogemuste omandamisel. Juhendaja teatab üksuse pealikule poisi valmisolekust katse sooritamiseks, mis toimub ala asjatundjate poolt ja vähemalt ühe maleva katsekomisjoni liikme juuresolekul.
6. Erikatsete õpetamiseks võib rühm (malevkond, malev) korraldada vastavasisulisi kursusi ja seminare, kuhu lektoriteks kutsutakse vastava ala asjatundjad.
7. Kursuste teoreetilise ja praktilise osa läbitemisele järgneb asjatundjate ja vähemalt ühe katsekomisjoni liikme kaasistumisel toimuv katse, mille läbimine annab sooritajale vastava erikatse märgi kandmise õiguse. Katse läbimise kohta vormistatakse Noorte Kotkaste erikatse hindamisleht (lisa 2).
8. Erikatse sooritamise kinnitab Noorte Kotkaste maleva pealik oma kirjaliku korraldusega.
9. Kui katse sooritaja valdab katsete teemat eeldatust põhjalikumalt (tegutseb huvialaringides, omandanud koolis või saanud vanematelt teadmised ja oskused või on silma paistnud võistlustelt vms.) siis on võimalik talle omistada erialamärgi kandmise õigus tehtu eest.
10. Erikatse sooritanutel on õigus kanda vastava erikatse märki (lisa 1) paremal vormisärgi käisel, 7 cm õlaõmblusest 3*3 märki ruudukujuliselt.
11. Noortejuht, kes taotleb kotkajuhi järku peab sooritama 10 katset: meedik, päästja, kokk, kodumaa tundja, pioneer, sidemees, looduskaitseja, ujuja, rändur-teejuht ja arvutikasutaja.

II. NOORKOTKA ERIKATSE NÕUDED

Sisuliselt ja otstarbalt jagunevad erikased üheksasse gruppi:

- välitegevus;
- maamajandus;
- ehitus ja remont;
- tehnika;
- side ja infotehnoloogia;
- merendus
- sport ja meditsiin;
- loodus- ja maateadus;
- kultuuri- ja humanitaartegevus.

III. VÄLITEGEVUS

1. Kokk:

- 1.1. tunneb oma malevas kasutuses olevaid välikeedukoldeid ja –katlaid;
- 1.2. teab köögi varustust ja oskab korrashoidu;
- 1.3. teab toiduainete, sealhulgas konservide riknemise tunnuseid;
- 1.4. valmistab salgale supi, prae ning tee või kisselli;
- 1.5. oskab koostada menüüd ja teab välitoitlustamise hügieeninõudeid.

2. Laagrikorraldaja:

- 2.1. on korraldanud juhendaja juuresolekul vähemalt 1 ööpäevase matka;
- 2.2. teab salga- ja rühmalaagri varustuse vajadusi 1 ööpäevaseks laagriks;
- 2.3. teab, mida matkale kaasa võtta;
- 2.4. teab laagri- või ööbimiskoha valiku põhimõtteid (tule-, vee- ja tormiohud);
- 2.5. tunneb laagriehituse ja sisseseadete tüüpe ja oskab neid ehitada;

3. Luuraja:

- 3.1. oskab maastikul varjatult liikuda, koguda andmeid, neid analüüsida ning edastada;
- 3.2. oskab märgistada teed noorkotkaste teemärkidega;
- 3.3. oskab lugeda kaarti ja kasutada kompassi, joonistada poolavatud maastikul enda ümbruse plaani 500 m raadiuses;
- 3.4. suudab kimmi-mängus meelde jätta 24-st esemest 20;
- 3.5. oskab kasutada kaasaskantavat raadiojaama.

4. Pioneer:

- 4.1. oskab käsitseda ohutult ja osavalt kirvest, saagi ja nuga ning neid teritada;
- 4.2. oskab ehitada laagrirajatisi (pliiit, söögilaud, välitualett, kelder jne);
- 4.3. oskab varuda puid, neid tükeldada ja mitmel moel lõkkeks seada ja kiiresti süüdata;
- 4.4. oskab pimedas või seotud silmadega kiiresti siduda ja lahti teha 8 sõlme;
- 4.5. oskab kiiresti püstitada telki ja valmistada okstest veekindla varjualuse kolmele inimesele;
- 4.6. oskab õigesti tegutseda lõhkekeha leidmise korral.

5. Rändur-teejuht:

- 5.1. oskab valida ilmastikule ja pinnareljeefile sobivat liikumiskiirust ja sobivaid puhkepause;
- 5.2. tunneb oma kodu ümbruses maal kuni 5 km ja linnas 2 km raadiuses kõiki teid ja tähtsamaid objekte ning otsemat pääsu nende juurde;
- 5.3. oskab joonistada arusaadava liikumisskeemi kodust kuni 7 km kaugusel asuva objektini;
- 5.4. suudab koos komplekteeritud seljakotiga päevas läbida 30 km;
- 5.5. oskab lugeda kaarti ja orienteeruda kompassi ning loodusmärkide järgi;
- 5.6. tunneb noorkotkaste teemärke;
- 5.7. oskab valida sobivat matkavarustust;
- 5.8. kavandab oma matka ja esitab vähemalt 100 km kohta matkapäeviku koos allkirjade ja templitega.

IV. MAAMAJANDUS

6. Aednik:

- 6.1. tunneb viljapuid ja marjapõõsaid ning aiakultuure;
- 6.2. osaleb praktiliselt koduses aiapidamises;
- 6.3. oskab istutada aiapuid ja põõsaid;
- 6.4. oskab aiapuude pookimist, silmamist ja tagasilõikamist ning ravida puid;

- 6.5. oskab hooldada kodust lilleaeda;
- 6.6. valmistab 100 ruutmeetrilise aia plaani (pidades silmas nii ilu kui ka kasulikkust).

7. Kalamees:

- 7.1. tunneb Eesti vetes elavaid kalaliike ja nende eluviise;
- 7.2. tunneb kehtivaid kalapüügieeskirju ja korda;
- 7.3. oskab kasutada erinevaid kalapüügivahendeid;
- 7.4. oskab kasutada paati ja tunneb paadisõidu ohutuse eeskirju;
- 7.5. oskab ujuda, päästerõngast visata, uppajat päästa ja elustamisvõtteid.

8. Mesinik:

- 8.1. teab mesilaspere tööjaotust ja eluviisi;
- 8.2. tunneb mesilastaru ehitust;
- 8.3. oskab jälgida mesilaste tööd tarus ja käituda sülelemise korral;
- 8.4. omab teadmisi mesilaste haigustest, nende ravist ja profülaktikast;
- 8.5. teab, kuidas ette valmistada mesilastaru talvitumiseks.

9. Metsnik:

- 9.1. oskab kasutada ja hooldada kirvest ja saagi;
- 9.2. oskab puud langetada ja teab selle juures varitsevaid ohte;
- 9.3. teab, kuidas kasutada ja hooldada mootorsaagi ja tunneb ohutusnõudeid;
- 9.4. tunneb meie metsades kasvavaid puid;
- 9.5. on istutanud metsa ja oskab valida metsas kütte- ja tarbepuid;
- 9.6. teab metsatulekahju kustutamise võtteid.

10. Põllumees:

- 10.1. omab teadmisi külvikordade süsteemi, maa väetamise, erinevate viljaliikide külvamise ja koristamise kohta;
- 10.2. tunneb erinevaid mullaliike;
- 10.3. tunneb praktiliselt kariloomade pidamist;
- 10.4. teab piimalüpsi ja jahutusseadmete kasutamist ja hooldamist;
- 10.5. teab, kuidas tehakse võid ja juustu.
- 10.6. oskab juhtida traktorit ja maad künda või hobust vankri ette rakendada;
- 10.7. oskab talitada koduloomi ja –linde;
- 10.8. oskab vikatiga heina niita;

V. EHITUS JA REMONT

11. Kingsepp:

- 11.1. tunneb jalanõudeks kasutatavate materjalide liike;
- 11.2. oskab kasutada ja hooldada kingsepa tööriistu;
- 11.3. oskab lihtsamaid jalatsiparandusvõtteid.

12. Kodune abimees:

- 12.1. oskab remontida ruumi (värvida, tapetseerida, põrandakatet paigaldada);
- 12.2. oskab lõigata klaasi ja asendada katkist aknaruutu;
- 12.3. oskab hooldada majapidamisriistu;
- 12.4. oskab korras hoida koduseid tööriistu.

13. Lukksepp:

- 13.1. oskab vahetada ja parandada ukسلukku;
- 13.2. tunneb lukksepa töövõtteid, oskab keeret lõigata, toruühendusi teha ja torusid painutada;
- 13.3. oskab kasutada elektrikeevitusaparaati ja teab gaasidega seotud ohte;
- 13.4.

14. Mürsepp:

- 14.1. oskab valmistada mörti;
- 14.2. tunneb müüri- ja nurgaladumise viise;
- 14.3. oskab käsitseda kellut ja vaaderpassi, loodi ja nõöri;
- 14.4. oskab laduda puhta vuugiga seina ja posti.

15. Puusepp:

- 15.1. oskab käsitseda puusepa ja tisləri tööriistu ja neid hooldada;
- 15.2. tunneb puusepa ja tislertöö materjale;
- 15.3. oskab parandada mööblit ja valmistada lihtsamaid mööbliesemeid (ette näidata 3 eset, nt. laud, tool, raamaturiiul jne.);
- 15.4. on osalenud kuuri või mõne muu hoone sõrestiku rajamisel;
- 15.5. oskab parandada põrandat ning lakkida ja peitsida.

16. Sepp

- 16.1. tunneb metalli kuumutamise ja vormimise põhimõtteid;
- 16.2. oskab käsitseda alasit, haamrit ja muid tööriistu;
- 16.3. oskab sepistada naela.

VI. TEHNIKA

17. Autojuht:

- 17.1. tunneb auto ehitust ja mootori tööpõhimõtet;
- 17.2. tunneb liikluseeskirja ja oskab autot juhtida (kart, ATV jne);
- 17.3. oskab vahetada autoratast ja parandada väiksemaid mootoririkkeid ja teha igapäevast autohooldust.
- 17.4. tunneb automarke (20 marki).

18. Langevarjur:

- 18.1. on läbinud Noorte Kotkaste organisatsioonis (või muus vastavas klubis, ringis jne) langevarjuhüpete kursuse ja omab sellekohast tunnistust.

19. Mootorrattur:

- 19.1. tunneb liiklusseadust;
- 19.2. oskab hästi juhtida mopeedi või mootorrattast tänavatel, teedel ja krossirajal;
- 19.3. oskab kasutada teedeatlast;
- 19.4. oskab mootorrattast või mopeedi parandada;
- 19.5. tunneb tuntumaid mootorrattamarke (10 firmat).

20. Mudelist:

20.1. Laevandus:

- 20.1.1. valmistab ja esitab laevamudeli;
- 20.1.2. teab purjelaevade liigitust ja nende erinevusi;
- 20.1.3. teab auru- ja mootorlaevade liike ja nende erinevusi;
- 20.1.4. oskab nimetada Eesti sõjalaevu.

20.2. Lennundus:

- 20.2.1. valmistab ja esitab raketi või lennukimudeli, mis suudab lennata vähemalt 25 m;
- 20.2.2. tunneb üldiselt lennumasinat ja kosmoserakettide ehitamise ajalugu;
- 20.2.3. tunneb Eesti ja naaberriikide helikopterite ja sõjalennukite eraldusmärke;
- 20.2.4. oskab nimetada vähemalt 5 tuntud lennukimarki.

21. Purilendur:

- 21.1. on Noorte Kotkaste organisatsioonis või muus vastavas klubis, ringis läbinud purilennukursused ja omab sellekohast tunnistust.

22. Operaator:

- 22.1. tunneb fotoaparaadi ehituse põhimõtet;
- 22.2. oskab valida pildistamise objekti, valgust ja fooni jne.;
- 22.3. esitab vähemalt 10 hästi valitud fotot loodusest, 5 ühistegevusest või spordist ja 5 portreepilti;
- 22.4. on jäädvustanud salga tegevust vähemalt ühel koondusel ja ühel matkal või ühes laagris;
- 22.5. oskab käsitseda video- ja fotokaamerat;
- 22.6. esitab vähemalt ühe 30 min omavõetud filmilõigu mingist noorkotkaste üritusest koos omapoolsete seletuste ja kommentaaridega.

VII. SIDE JA INFOTEHNOLOOGIA

23. Arvutikasutaja:

- 23.1. omab ülevaadet arvutite ajaloost ja arengust;
- 23.2. näitab tekstitöötlust arvutil (dokumendi vormistamine MS Wordis);
- 23.3. koostab nimekirja oma rühma liikmete kodustest aadressidest ja telefoninumbritest (MS Excel);
- 23.4. oskab saata ja vastu võtta e-posti (nii internetipõhist, nt. mail.ee, kui ka e-maili kliendiga nt. MS Outlook, MS Outlook Express);

24. Arvutispetsialist:

- 24.1. omab samasuguseid oskusi nagu arvutikasutaja;
- 24.2. oskab teha lihtsamat arvutihooldust MS Windowsiga kaasas olevate korrastusprogrammidega ning selgitab, mida need programmid teevad ja milleks need vajalikud on;
- 24.3. teab üldist arvutustehnika ajalugu;
- 24.4. oskab muuta lihtsamaid operatsioonisüsteemi (Windows) seadeid vastavalt kasutaja vajadusele (display, properties, folder options jne);
- 24.5. teab arvuti põhikomponente (emaplaat, protsessor, HDD, toiteplokk jne.).

25. Sidemees:

- 25.1. omab ülevaadet raadioside ajaloost ja arengust;
- 25.2. oskab heli, valgusti või lipukeste abil signaliseerida morse tähestikku ja teadet vastu võtta (24 tähte minutis);
- 25.3. oskab kasutada kaasaskantavat radiojaama ja edastada ning vastu võtta teateid;
- 25.4. oskab paigaldada ja häälestada radiojaama ning edastada sellel teateid ja neid vastu võtta vastavalt raadiosides kehtivatele nõuetele;
- 25.5. oskab anda noorkotkaste vilesignaale ja käemärguandeid;
- 25.6. tunneb välitelefoniparaadi ehitust ja tööpõhimõtet;
- 25.7. tunneb automaatkeskjaama töö põhimõtet;
- 25.8. oskab üles seada välitelefoniparaati ja saada ühendust 100 m kaugusel asuvate punktide vahel;
- 25.9. oskab kasutada mobiiltelefone;
- 25.10. teab erinevate raadiodetailide ülesannet;
- või:
- 25.11. on läbinud Kaitseliidus sidemehe erialakursuse ja omab sellekohast tunnistust.

26. Võrguspetsialist:

- 26.1. oskab luua internetiühendust;
- 26.2. teab erinevaid arvutite võrku ühendamise viise (LAN, Wifi, GPRS) ning oskab välja tuua nende erinevused, head ning halvad küljed;

- 26.3. oskab koostada ning kujundada lihtsama (HTML) kodulehekülje ning selle internetti üles panna.

VIII. MERENDUS

27. III meremees:

- 27.1. omab teadmisi lühikesest meresõidu ajaloost: a) sõidulaevade ajastu, b) purjelaevade ajastu, c) aurulaevade ajastu;
- 27.2. omab ülevaadet eestlaste meresõidu ajaloost: a) muistsete esivanemate ajal, b) iseseisvuse päevil;
- 27.3. teab Eesti sõjalaevastiku ajalugu Vabadussõjast tänaseni;
- 27.4. oskab rääkida merevabaduse tähtsusest kodumaale: a) majanduslikult, b) poliitiliselt.
- 27.5. teab merekaitseliidu töökorraldust;
- 27.6. teab ujuvabinõude liigitusi: a) sõjalaevade alal, b) kaubalaevade alal;
- 27.7. teab sõudepaati ja sõudepaadi üksikud osi ja nimetusi, varustust, korrashoidu, oskab sõuda ühe ja kahe aeruga, teab sõudemeeskonna koosseisu, ja oskab mereleminekut ja randumist tuultega;
- 27.8. teab rooli tähtsust ujuvabinõul, tunneb roolide liike ja osi ja nende nimetusi;
- 27.9. oskab spleissida: a) otsa spleis, b) jätku spleis;
- 27.10. teab Eesti Vabariigis kasutusel olevate riiklike ja merelippude ja vimplite ja kasutamise korda;
- 27.11. teab tervitamise viise merel;
- 27.12. ujumine: a) ujumise tähtsusest üldse, b) kasulik ja kahjulik ujumine, c) vähemasti 150 meetrit ujuda, d) riietes 50 meetrit ujuda;
- 27.13. oskab uppumat päästa ja esmaabi anda;
- 27.14. teab ja oskab päästeabinõude kasutamist - päästerõngas, päästekorkvöö, päästevest, korkmadrats ja raketide ning päästeriistade tarvitamine.

28. II meremees:

- 28.1. tunneb algmõisteid: a) Maakera kuju, b) geograafilised koordinaadid, c) nähtav silmapiir, d) meremiil ja kaabeltau;
- 28.2. tunneb meremärke: a) tuletornid, b) tulelaevad ja poid, c) liinituled, d) toodrid;
- 28.3. teab paadikompassi ehitust, üksikuid osi ja nimetusi, kompassi asukohta paadis, teab, kuidas hooldada kompassi, teab peilingaatorit ja selle liike ning peilingaatori osi ja nende nimetusi;
- 28.4. laevade tuled: a) mootorlaev käigus ja ankrus, b) purjelaev käigus ja ankrus, c) paatide tuled, d) juhtimisvõimetu laev päeval ja öösel;
- 28.5. teab udusignaali tähendust: mootorlaev käigus, mootorlaev ankrus, purjelaev käigus, pukseeriv laev ja faarvaatril kinniolev laev.
- 28.6. teab teeandmise korda purjelaevadele ja mootor- ja purjelaevadele merel ning hädasignaale päeval ja öösel.
- 28.7. teab purjepaadi varustust ja korrashoidu, purjepaadi taglast ja selle tööd. Omab purjepaadi juhtimisoskust Oskab sõita merel ja randuda;
- 28.8. oskab teha järgnevaid sõlmi - trossi otsa kinnitust, b) rehvsõlme, c) lenksõlme, d) soodisõlme, e) haaksõlme, f) malspiiksõlme, g) paalisõlme, h) padrunisõlme, i) stopperisõlme ja spleisse - lühikest, pikka ja vaieri spleissi;
- 28.9. teab ankrute liike ja osade nimetusi ja teadmisi ankrukettidest üldse;
- 28.10. teab plokkide ja talide üksikosade nimetusi ja otstarvet;
- 28.11. omab teadmisi side tähtsusest rannikul ja merel ja oskab kasutada sidevahendeid morsekood, semaforikood, teab helkaparaate ja nende töötamist, d) telefoni ja selle kasutamist ja telegraafi ja GPS-i;
- 28.12. oskab anda ja vastu võtta morses vähemalt 20 tähte minutis ning anda ja vastu võtta semaforis vähemalt 40 tähte minutis;

- 28.13. teab kõva tuule- ja tormimärke päeval ja öösel;
- 28.14. tunneb põhjalikult oma ümbruse rannikut, farvaatreid ja sadamate sissesõite;
- 28.15. teab päästekeskuste ja Kaitseliidu rannikuüksuste asukohti;
- 28.16. omab ülevaadet meie rannas, sisevetes ja jõgedes elutsevatest kalaliikidest ja eluviisidest.
- 28.17. teab võrke ja õngi ning nende liike, püüki, hooldamist ja korrashoidu;
- 28.18. teab ja oskab kalade puhastamist, b) soolamist, c suitsutamist ja kuivatamist;
- 28.19. teab ja oskab kasutada signaallippe.

29. I meremees:

- 29.1. teab merekaarte ning nende kasutamist ja korrashoidu;
- 29.2. teab kurssse: a) õige kurss, b) kompassi kurss, c) magnetkurss ning oskab teha parandusi - õigelt kursilt kompassi kursile ja kompassi kursilt õigele kursile;
- 29.3. teab, mis on peilungid;
- 29.4. teab, mis on triiv: selle suurust ja tähtsust ja triivide parandust kursside juures;
- 29.5. teab, mis on käsilogi ja tunneb osade nimetusi ning oskab käsi-
- 29.6. logiga töötada;
- 29.7. teab, mis on lood ja tunneb loodide liike, nimetab käsiloodi osade nimetused ja oskab töötada käsiloodiga;
- 29.8. omab üldiselt teadmisi paadi asukoha kindlakstegemisest ja teab asukoha kindlakstegemise viise;
- 29.9. teab üldiselt universumi ehitust, tähti ja nende liikumist, sealhulgas 6 tähekoogu, tõusu ja mõõna, päikese- ja kuuvarjutuste tekkimise põhjuseid ja omab ülevaadet meteoriitidest, komeetidest ja planeetidest;
- 29.10. oskab mõõta õhusoojust, õhurõhku ja tuuli;
- 29.11. teab meteoroloogilisi tabeleid ja lühendeid ning oskab neid käsitleda;
- 29.12. on sooritanud vähemalt 100-miilise merematka ja on selle kohta esitanud kirjelduse.
- 29.13. ujub: a) 500 meetrit rinnuli, b) 100 m selili, c) 100 m riietes, oskab sukelduda ja üles tuua väiksemaid esemeid põhjast;
- 29.14. oskab käsitleda lootsiraamatut;
- 29.15. oskab "Tuletornide ja meremärkide" raamatut kasutada;
- 29.16. valdab vähemalt ühte võõrkeelt (vestluses ja kirjas);
- 29.17. oskab kirjutada üheleheküljelise kirja vastavas keeles;

IX. SPORT JA MEDITSiin

30. Enesekaitsja:

- 30.1. tunneb enesekaitse võtteid, oskab neid praktiliselt kasutada ja demonstreerida;
- 30.2. on vähemalt ühe aasta osalenud mingi idamaise võitluskunsti treeningutel ja jätkab treeningut.

31. Laskur:

- 31.1. tunneb õhk- ja tulirelvade ohutu kasutamise ja hoidmise reegleid;
- 31.2. on suuteline saavutama väikekalibriilisest vintpüssist 50 m distant sil, lamades toelt vähemalt 85 silma 100-st;
- 31.3. oskab lahti võtta, puhastada ja kokku panna enda kasutatud tulirelva;
- 31.4. tunneb Eesti laskurite saavutusi läbiaegade.
- või:
- 31.5. on täitnud laskur- ja kütiklasside normid*

**Kaitseliidu laskur- ja kütiklasside normide täitmise juhend, kinnitatud KL ülema 19. juuni 2003 käskkirjaga nr 155*

32. Meedik:

- 32.1. tegutsemine õnnetuste korral (päästmine otsest ohust, sündmuskoha tähistamine, kannatanu seisundi hindamine, teadvuse uurimine, vereringe uurimine, elupäästev esmaabi, elustamise ABC, suure välise verejooksu peatamine, šokk, teadvuseta kannatanu abistamine, 112 – appikutse ja jätkuv esmaabi);
- 32.2. esmaabi vigastuse liikide ja põhjuste järgi (ajukolju trauma, rindkere ja kõhuõõne organite vigastused, selgroovigastused, luumurrud, liitraumad, põletused, elektriõnnetused, kuumarabandus, kuumakurnatus, päikesepiste, alajahtumine, külmumine, uppumine, mürgitused, maohammustus, putukate pisted, võõrkeha hingamisteedes) ;
- 32.3. lapse elupäästev esmaabi (lapse elustamine);
- 32.4. tunneb meditsiinipauna sisu ja ning oskab transportida kannatanut (kanderaamid jms.);
- 32.5. oskab seletada suitsetamise, alkoholi ja narkootiliste ainete tarvitamise kahjulikust.
- 32.6. või:
- 32.7. on läbinud esmaabikoolitused (16 h), jaosantari erialakursused jne. Kaitseliidus või läbinud samasisulised kursused väljaspool ja omab sellekohast tunnistust.

33. Päästja:

- 33.1. oskab kasutada käepäraseid tulekustutusvahendeid (vesi, liiv, vaht, pulber- ja süsihappesüstid, katematerjalid);
- 33.2. oskab ühendada ja kasutada tuletõrjevoolikuid;
- 33.3. teab, kuidas siseneda põlevasse hoonesse ja kuidas käituda suitsuga täidetud ruumis;
- 33.4. teab, kuidas päästa inimesi, kodu, loomi ja sisustust;
- 33.5. teab, kuidas takistada tule levikut ja märkab tulekahju juures varitsevaid ohte: elektrivool, gaas, varingud, lämbumine, mürgitus, plahvatused jne.;
- 33.6. oskab anda esmaabi vingumürgituse ja põletushaavade korral;
- 33.7. oskab tegutseda kulu- ja metsapõlengute korral;
- 33.8. suudab ujuda riietes (püksid, pluus, sokid) vähemalt 50 m, vabastada end riietest, sukelduda 2 m sügavusse ja tuua välja 2 kg eset;
- 33.9. teab uppujale lähenemise ja tema transportimise võtteid, demonstreerib neid praktiliselt;
- 33.10. oskab elustamisvõtteid ja kutsuda abi;
- 33.11. teab jääaugust päästmise võtteid;
- 33.12. oskab visata päästerõngast ja –liini;
- 33.13. oskab käsitseda aerupaati;
- 33.14. teab laagri rannavalve nõudeid.

34. I Sportlane:

- 34.1. jookseb 100 m alla 14 sek.;
 - 34.2. hüppab kaugust üle 4 m;
 - 34.3. hüppab kõrgust üle 120 cm;
 - 34.4. viskab palli üle 40 m ja granaati üle 30 m;
 - 34.5. jookseb 1000 m alla 3 min ja 40 sek;
 - 34.6. teeb rippes vähemalt 5 kätekõverdust;
 - 34.7. tunneb kahte pallimängu ja nende reegleid;
 - 34.8. tunneb treeningu põhimõtteid ja tervishoidu;
 - 34.9. oskab ujuda vähemalt 25 m
- või:
- 34.10. on osalenud ühe spordiala treeninggrupis vähemalt ühe aasta ja jätkab treeningut.

35. Ratsanik:

- 35.1. oskab sadulda ja hooldada hobust nii teel kui tallis ja temale vajaduse korral esmaabi anda;
- 35.2. oskab ratsutamise tehnikat, suudab hüpata üle väiksemate kraavide ja tõkete;
- 35.3. oskab lugeda kaarti.
- 35.4.

36. Rattur:

- 36.1. tunneb jalgratta ehitust ja oskab seda parandada;
- 36.2. oskab pakkida matkavarustust;
- 36.3. tunneb liikluseeskirja;
- 36.4. oskab jalgrattal kahe käega juhtides „kaheksat „ sõita;
- 36.5. oskab lugeda ja kasutada kaarti;
- 36.6. suudab päevas läbida jalgrattal vähemalt 70 km;
- 36.7. esitab matkapäeviku vähemalt 200 km rattamatkast koos tõendavate allkirjade ja templitega.

37. Suusataja:

- 37.1. oskab endale valida sobivat suusavarustust, suuski sõiduks ette valmistada ja neid hooldada;
- 37.2. valdab põhiliste sõiduviiside tehnikat ja mäesõidu põhimõtteid;
- 37.3. suudab läbida suuskadel vähemalt 40 km päevas;
- 37.4. oskab suusamatkaks riietuda vastavalt ilmaoludele;
- 37.5. teab, kuidas toimida alajahtunud kehaosadega.

38. Sukelduja:

- 38.1. teab sukeldumisvarustuse nimetusi ja oskab selgitada nende otstarvet;
- 38.2. oskab kokku panna ja kasutada sukeldumisvarustust;
- 38.3. oskab sukeldumisel õigesti laskuda ja tõusta pinnale;
- 38.4. oskab kõrvu ja maski siserõhku tasakaalustada;
- 38.5. oskab hingata varustuses vee all;
- 38.6. oskab saavutada neutraalset ujuvust;
- 38.7. teab ja oskab kasutada sukeldumise käemärke;
- 38.8. oskab puhastada maski veest;
- 38.9. oskab paarilise lisaotsast hingata;
- 38.10. oskab leida regulaatori õla tagant;
- 38.11. on sukeldunud enam, kui 3 m sügavusele.

X. LOODUS- JA MAATEADUS**39. Astronoom:**

- 39.1. omab üldisi teadmisi astronoomiast;
- 39.2. omab üldisi teadmisi universumist ja tähtede liikumisest;
- 39.3. oskab nimetada ja näidata vähemalt 6 tuntumat tähtkuju;
- 39.4. oskab määrata põhjasuunda tähtede järgi;
- 39.5. oskab määrata õist kellaaega kuu järgi;
- 39.6. oskab seletada päikese ja kuu varjutuse tekkepõhjuseid, rääkida planeetidest, komeetidest ja meteoriitidest.

40. Botaanik:

- 40.1. tunneb Eesti looduses kasvavaid puuliike ja oskab neid eristada looduses või pildi järgi;
- 40.2. tunneb meil kasvavaid enimtuntud ravimtaimi ja teab, millal neid kogutakse ja kuidas säilitatakse ning tarvitatakse;

40.3. esitab vähemalt 20-st ravimtaimest koostatud herbaariumi.

41. Entümoloo:

41.1. tunneb Eesti looduses elutsevaid putukaid;

41.2. on koostanud putukakogu.

42. Geodeet:

42.1. oskab mõõta kaudsete meetoditega jõe laiust ja torni või puu kõrgust;

42.2. oskab kaarti lugeda ja ise kaardistada sammumõõtmise ja kompassi abil;

42.3. esitab 1 ruutkilomeetrise poolavatud ja kerge reljeefiga maa-ala plaani (1:50 000);

42.4. tunneb põhilisi maamõõduaparaate ja oskab neid kasutada.

43. Geoloog:

43.1. omab ülevaadet maapinna kujunemise eri perioodidest;

43.2. oskab eristada ja nimetada looduses maapinna erikihte ja kivimeid;

43.3. omab kollektsiooni vähemalt 10 mineraalist ja 20 erinevast kivimist.

44. Kodumaa tundja:

44.1. tunneb Eesti maateadust, ajalugu, rahvastikku, majandust ja kultuuri;

44.2. oskab seletada rahvuslikke ja riiklikke tähtpäevade tähendust;

44.3. oskab kaardil näidata kõiki Eesti linnu, suuremaid jõgesid ja järvi, looduskaitsealasid, rahvusparke, saari ja maakondi.

45. Looduskaitseja:

45.1. tunneb Eesti loodust, looduskaitsealasid ja rahvusparke;

45.2. tunneb tuleohutus- ja keskkonnakaitsealadeid;

45.3. tunneb Punast Raamatut;

45.4. teab kaitse all olevaid looma-, linnu- ja taimeliike;

45.5. on istutanud vähemalt ühe puu ja valmistanud ühe pesakasti.

46. Meteoroloog:

46.1. esitab aasta jooksul tehtud isiklike ilmavaatluste päevaraamatu igapäevaste märkustega õhutemperatuuri, õhurõhu, tuule tugevuse, kiiruse ja suuna, pilvituse, sademete hulga ja õhuniiskuse kohta;

46.2. oskab seletada tsüklonite ja antitsüklonite tekke teooriat;30

46.3. oskab ilmakaardi järgi teha järeldusi ja ennustusi ilma kohta.

47. Mükoloog:

- 47.1. tunneb Eesti looduses kasvavaid seeni ja oskab söödavaid eristada mürgistest.

48. Ornitoloog:

- 48.1. tunneb vähemalt 20 Eestis pesitsevat lindu ja oskab kirjeldada nende elupaiku ja eluviisi;
48.2. omab isiklikku lemmiklooma või –lindu.

49. Zooloog:

- 49.1. tunneb Eesti looduses elutsevaid loomi ja oskab lühidalt kirjeldada nende eluviise;
49.2. omab isiklikku lemmiklooma või –lindu.

XI. KULTUURI- JA HUMANITAARTEGEVUS**50. Ajakirjanik:**

- 50.1. valdab korralikult emakeelt;
50.2. on tegutsenud vähemalt ühe aasta noorkotkaste seina- või ajalehe toimetuses;
50.3. on avaldanud vähemalt 3 artiklit noorkotkaste üritustest üleriiklikes või maakondlikes ajalehtedes või ajakirjas Kaitse Kodu!.

51. Ajaloolane:

- 51.1. omab teadmisi Eesti ajaloost muinasajast kuni tänapäevani (100 daatumit);
51.2. kirjutab referaadi ajaloolisest sündmusest või isikust.

52. Hõimlane:

- 52.1. omab ülevaadet nii soome-ugri rahvaste ajaloost ja tunneb nende riikide maateadust;
52.2. tunneb ka teisi väiksemaid hõimurahvaid ja nende kultuuripärandit.

53. Koduloolane:

- 53.1. omab teadmisi oma kodukoha ajaloolistest sündmustest;
53.2. kirjutab referaadi oma kodukoha ajaloolisest sündmusest või isikust.

54. Kroonik:

- 54.1. valdab korralikult emakeelt;
54.2. täidab ja kujundab rühmapäevikut;
54.3. oskab kasutada arvutit ja koopiamašinat;
54.4. oskab koostada koosoleku protokollid ja ametikirju vastavalt Kaitseleidiuse kehtivale asjaajamise korrale.

55. Kunstnik:

- 55.1. tunneb värvide nimetusi ja oskab värve segada;
55.2. oskab nimetada 10 Eesti kunstnikku;
55.3. suudab pilte joonistada mälu järgi, otse looduses või ruumis, vabal teemal;
55.4. on näidanud annet noorkotkaste salga- või rühmapäeviku kujundamisel;
või:
55.5. esitab mõne enda voolitud või raiutud vähemalt 30 cm kõrguse kuju;
55.6. valdab skulptuuri tehnikat;
või:
55.7. esitab enda valmistatud keraamilise, metall- või nahkehistöö ja valdab vastavat tehnikat.

56. Laulja:

- 56.1. oskab laulda noodist või peast;
- 56.2. esineb avalikult 10 rahvusliku viisiga;
- 56.3. teab Eesti tuntumaid lauljaid.

57. Muusik:

- 57.1. tunneb muusikaõpetuse põhialuseid;
- 57.2. oskab mängida muusikariistal noodist või peast;
- 57.3. esineb avalikult 10 rahvusliku viisiga;
- 57.4. tunneb Eesti tuntumaid muusikuid (heliloojad, dirigendid, muusikud jne).

58. Näitleja:

- 58.1. oskab enda koostatud kava järgi üksinda kõita publikut vähemalt 15 min;
- 58.2. oskab ilmekalt esitada luuletusi;
- 58.3. oskab esineda lauluga;
- 58.4. kavandab salga või rühma esinemise lõkke ääres või üritusel.

59. Seadusetundja:

- 59.1. tunneb Eesti Vabariigi põhiseadust;
- 59.2. tunneb riigi ja kohalike omavalitsuste tegutsemise põhimõtteid ülesehitust ning kehtivat valimisseadust;
- 59.3. tunneb Kaitseliidu seadust ja kodukorda ning Noorte Kotkaste põhikirja ja nende rakendusakte (eeskirjad, korrad jne)

60. Tõlk:

- 60.1. valdab vähemalt ühte võõrkeelt vestluses ja kirjas;
- 60.2. oskab kirjutada üheleheküljelise kirja vastavas keeles;
- 60.3. oskab tõlkida võõrkeelest eesti keelde ja vastupidi.

61. Usundite tundja:

- 61.1. tunneb maailmas olevaid usundeid (budism, islam, kristlus jne);
- 61.2. oskab seletada nende erinevusi ja tõekspidamisi.